

Ποιος πρέπει, τέλος πάντων, να πάρει Tamiflu και πότε;

Φλέγον ερώτημα κάθε φορά που η εποχιακή γρίπη είναι σε έξαρση.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

1) Η γρίπη είναι ιογενής λοίμωξη, από τον ομώνυμο ιό. Παρόλο που κάθε ιογενής λοίμωξη του αναπνευστικού μπορεί να χαρακτηρίζεται στην καθομιλουμένη γλώσσα σαν «γρίπη», έχει τεράστια σημασία να γίνεται διάγνωση της πραγματικής γρίπης, αυτής που συνήθως οφείλεται στους ιούς γρίπης Α ή Β. Η διάγνωση είναι απαραίτητη για δύο λόγους: α) για επιδημιολογική επιτήρηση. Επειδή οι ιοί της γρίπης είναι πανταχού παρόντες και η εξαφάνισή τους από τον πλανήτη αδύνατη, αλλάζουν δε με το πέρασμα του χρόνου συσσωρεύοντας μεταλλάξεις, πρέπει να τους παρακολουθούμε συνεχώς και στενά. Είχαμε αρκετές επιδημίες και πανδημίες στο παρελθόν, με αποκορύφωμα τη φονική πανδημία του 1918-1919, και οποιαδήποτε ολιγωρία μπορεί να μας κοστίσει ακριβά β) για καθορισμό στρατηγικών αντιμετώπισης και θεραπευτικής παρέμβασης στους πάσχοντες. Εν ολίγοις, παρόλο που έμπειροι γιατροί είναι σε θέση να διαγνώσουν γρίπη με βάση επιδημιολογικά δεδομένα και το κλινικό σύνδρομο του ασθενούς τους, καλύτερα να γίνονται τεστ. Γρήγορα τεστ, από τον υγειονομικό ή τον ίδιο τον ασθενή. Η ευκολία με την οποία μπορούμε πλέον να τα προμηθευτούμε δεν δικαιολογεί καθυστέρηση ή παράλειψη του σημαντικού αυτού βήματος.

2) Αν ένα γρήγορο τεστ γίνει σωστά, και στην κοινότητα υπάρχει έξαρση των κρουσμάτων (κακή ώρα), θετικό τεστ σημαίνει γρίπη. Αρχίζει η ακολουθία αντιμετώπισης. Η βασική αντιμετώπιση είναι κλασική, ισχύει για όλες τις ιογενείς λοιμώξεις του αναπνευστικού και

για όλους τους πάσχοντες, ανεξαρτήτως ηλικίας και γενικότερου στάτους υγείας: συνίσταται σε **απομόνωση** (για να αποφευχθεί η μετάδοση), **ανάπαυση** (καλύτερα χουζούρι), **επαρκή ενυδάτωση** (και από το στόμα και με εισπνοές υδρατμών), **ελαφριά αλλά θρεπτική διαίτα**, και **αντιμετώπιση του πυρετού** και της γενικότερης, ίσως, φλεγμονής με [φαρμακευτικές ουσίες τύπου παρακεταμόλης ή αντιφλεγμονωδών \(π.χ. ιβουπροφένης\)](#). Για βασανιστικά ή/και εν δυνάμει επικίνδυνα συμπτώματα πλην του πυρετού, ξεχωριστές αγωγές, όπως ορίζει η Θεραπευτική. Άτομα με σοβαρά συνυπάρχοντα νοσήματα θα πρέπει να ενημερώνουν τον γιατρό τους.

3) Θεραπευτική λήψη αντιβιοτικών είναι επιεικώς απαράδεκτη. Δεν δρουν σε κανέναν ιό και φυσικά ούτε και στον ιό της γρίπης. Λήψη αντιβιοτικών με «προληπτική» πρόθεση («για να μην μας το γυρίσει σε πνευμονία»), είναι εξίσου απαράδεκτη. Δεν εκθέτουμε τον ασθενή σε παρενέργειες φαρμάκων, και δεν «καίμε» πολύτιμα φάρμακα, για κάποιους υποτιθέμενους «λόγους ασφαλείας». Αντιβιοτικά θα χορηγηθούν μόνο σε περίπτωση βακτηριακής επιπλοκής. Είναι αλήθεια ότι στις εξάρσεις γρίπης αυξάνονται τα περιστατικά πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας, ωστόσο: α) οι έχοντες παράγοντες κινδύνου προς τούτο, θα πρέπει να έχουν ήδη εμβολιαστεί όχι μόνο κατά της γρίπης, αλλά και κατά του πνευμονιόκοκκου β) η άσκοπη χρήση αντιβιοτικών «προληπτικώς» στις ιογενείς αναπνευστικές λοιμώξεις «αποκοιμίζει» και τον ασθενή και τον γιατρό. Προσδίδει ένα παντελώς ψευδές αίσθημα «κάλυψης» και «ασφάλειας», εντός του πλαισίου του οποίου μια ιογενής πνευμονία, από τον ίδιο τον ιό που πρόσβαλε αρχικά τον άρρωστο, δεν θα λάβει ούτε την προσοχή ούτε την αντιμετώπιση που πρέπει γ) η άσκοπη χρήση αντιβιοτικών γενικώς, έχει καταφέρει να καταστήσει πολλά μικρόβια ανθεκτικά στα αντιβιοτικά, μεταξύ των οποίων και τον πνευμονιόκοκκο. Αν θέλουμε λοιπόν «να μην μας το γυρίσει σε πνευμονία», εμβολιαζόμαστε σύμφωνα με τις συστάσεις και δεν παίρνουμε αχρείαστα αντιβιοτικά, διότι όποιος αφοδεύει στη θάλασσα, το βρίσκει στο αλάτι. Αρχίζουμε με τα συντηρητικά μέτρα που προαναφέραμε και μένουμε σε επιφυλακή και σε συχνή επικοινωνία με τον γιατρό μας. Αν «μας το γυρίσει σε πνευμονία» θα δράσουμε τότε αναλόγως. Κάθε άλλη πρακτική είναι άσκοπη και ενδεχομένως επικίνδυνη.

4) Η γρίπη είναι από τις λίγες ιογενείς λοιμώξεις, για τις οποίες υφίσταται ειδική αντιϊκή αγωγή, τόσο για θεραπευτική, όσο και για προφυλακτική χρήση. Μεταξύ των διαθέσιμων ειδικών αντιγριπικών φαρμάκων, δεσπόζουσα θέση, λόγω αποτελεσματικότητας, ασφάλειας, διαθεσιμότητας και εύκολου δοσολογικού σχήματος, έχει η φαρμακευτική ουσία «οσελταμιβίρη», με την εμπορική ονομασία Tamiflu.

5) Η οσελταμιβίρη (Tamiflu), ως ειδικό φάρμακο με αιτιολογική δράση, δηλαδή με δράση που ασκείται στην αιτία της λοίμωξης, στον υπεύθυνο μικροοργανισμό, και όχι απλώς στα συμπτώματα, υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς που ισχύουν και για τα αντιβιοτικά. Δεν πρέπει να δίνεται ελαφρά τη καρδιά σε οποιοδήποτε κρυολόγημα. Ακόμα και σε διαπιστωμένη γρίπη, δεν πρέπει να χορηγείται αν από τη χορήγησή της δεν αναμένεται όφελος. Και αυτό διότι οι ιοί της γρίπης θα αναπτύξουν εντέλει αντοχή στο φάρμακο, στερώντας το επί της ουσίας από αυτούς που το χρειάζονται. (Σημειώστε ότι τα παλαιότερα αντιγριπικά φάρμακα αμανταδίνη και ριμανταδίνη, κατέστησαν τελικώς άχρηστα επειδή ακριβώς οι ιοί της γρίπης ανέπτυξαν αντοχή σε αυτά).

6) Ένα «πρόβλημα» επίσης με την οσελταμιβίρη (Tamiflu) είναι ότι δεν εξολοθρεύει τους ιούς της γρίπης. Αυτό το φάρμακο είναι αναστολέας της νευραμινιδάσης. Τι είναι η νευραμινιδάση; Ασφαλώς θα ξέρετε ότι οι ιοί της γρίπης Α ταυτοποιούνται ως A(H1N1), A(H3N2) κ.λπ. Αυτοί είναι οι τρέχοντες ιοί στον πλανήτη και ο A(H3N2) είναι αυτός που μας ταλαιπωρεί τώρα. Το «N» στην ταυτότητα του ιού είναι η νευραμινιδάση. Είναι η

πρωτεΐνη του ιού η απαραίτητη για να εξέλθουν τα εκατομμύρια αντίτυπά του από το μολυσμένο ανθρώπινο κύτταρο. Η οσελταμιβίρη (Tamiflu) λοιπόν, αποτρέπει τα τέκνα του ιού από το να εξέλθουν και να μολύνουν άλλα κύτταρα. Όπως ο καθένας καταλαβαίνει, αν το ανθρώπινο σώμα, το αναπνευστικό σύστημα κατά κύριο λόγο, έχει ήδη κατακλυστεί από ιούς γρίπης, δεν μπορούμε να αναμένουμε και πολλά από το φάρμακο. Λόγω της δράσης της λοιπόν, η οσελταμιβίρη (Tamiflu) πρέπει να χορηγείται όσο το δυνατόν πιο σύντομα στην πορεία της νόσου, ιδανικά εντός 48ωρών από τη μόλυνση. Και αυτό, όχι για να σκοτώσει ή αδρανοποιήσει ή διώξει τον ιό, (αυτό δεν είναι δυνατόν με κανένα από τα διαθέσιμα μέχρι στιγμής φάρμακα), αλλά για να επιτύχει γρηγορότερη υποχώρηση των συμπτωμάτων. Αυτό που ουσιαστικά μπορούμε να αναμένουμε από την ενδεδειγμένη και έγκαιρη χορήγηση του φαρμάκου, δεν είναι κάποια θεαματική και άμεση ίαση, αλλά η υποχώρηση των συμπτωμάτων 1-2 ημέρες νωρίτερα από ό,τι χωρίς θεραπεία.

7) Όπως είναι φανερό, αν και η οσελταμιβίρη (Tamiflu) είναι σε θέση να μειώσει τη διάρκεια της γρίπης σε οποιονδήποτε, υπάρχουν υποπληθυσμοί που ωφελούνται περισσότερο από τη χορήγησή της και σε αυτούς πρέπει να δίνεται, με σκοπό την ελάττωση του κινδύνου σοβαρής νόσησης, επιπλοκών, και νοσηλείας: άτομα 65 ετών και μεγαλύτερα (προσοχή: το παρόν κείμενο αφορά μόνο σε ενήλικες), έγκυες και λεχώνες, πάσχοντες από σοβαρά και χρόνια νοσήματα, ανοσοκατεσταλμένους, παχύσαρκους κ.λπ. Στους παραπάνω ασθενείς «υψηλού κινδύνου», αν και η οδηγία για έγκαιρη χορήγηση ισχύει, το φάρμακο μπορεί να δοθεί και αργότερα, με μειωμένες πάντως προσδοκίες. Σε υγιείς ενήλικες με κλασική ήπια γρίπη το φάρμακο δεν συνιστάται.

«Προληπτική» λήψη οσελταμιβίρης (Tamiflu) γενικώς και αορίστως είναι απαράδεκτη, όπως είναι και η προμήθεια του σκευάσματος ώστε να υπάρχει διαθέσιμο «για ώρα ανάγκης». Δεν πρέπει να «καίμε» φάρμακα ούτε λαμβάνοντάς τα χωρίς ένδειξη, ούτε βάζοντάς τα στο συρτάρι έως ότου λήξουν, στερώντας τα από το κοινωνικό σύνολο. Η οσελταμιβίρη (Tamiflu) μπορεί να δοθεί προληπτικά/προφυλακτικά, αλλά η καταλληλότητα μιας τέτοιας χρήσης θα πρέπει να προσδιορίζεται κατά περίπτωση, με βάση τις συνθήκες και τον πληθυσμό ο οποίος χρειάζεται την προφύλαξη (οδηγίες τέτοιου είδους δεν μπορούν να αναλυθούν εδώ). Επίσης, το φάρμακο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί υποκατάστατο του αντιγριπικού εμβολιασμού, και οι ερωτήσεις (ενίοτε εκ του πονηρού) του τύπου «αφού υπάρχει φάρμακο και μάλιστα μπορεί να δοθεί και προληπτικά, γιατί να εμβολιαστώ;», δεν αντέχουν σε λογική ανάλυση. Η καταφυγή σε φαρμακευτική αγωγή ενώ υφίσταται αποτελεσματικό (όποιο και όποιου βαθμού) εμβόλιο, μπορεί να είναι μόνο συμπληρωματική. Σε κάθε στοιχηματισμό τα ακλόνητα στάνταρ προηγούνται του ρίσκου των εκπλήξεων. Υγιαίνετε!

Πρώτη δημοσίευση 11/1/2026

- <https://www.facebook.com/panagiotis.houpas/posts/pfbid0EKPjxiVw34kMzP24yzj1r99p8pHo4OC3E9vhuYpWf8QoAGfuuA4T5WQ3VcCxN9BNl>